

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹ ԻՔԻՅԷ ՎԷ ԻԼ ՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԻԹԱԱԼԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 294 ԲԵՆԶԵԼՊԻՃ

ԻԿՈՒՆԺՈՒ ՍԵՆԷ

ՀԱՅՏԵՄԵՐ 12 1872

Սէտայը Հաղթէթ շիմսիլիէ հաթթատա իւշ տէֆա եանի Սալը, Բէնչէնայիզ վէ ճուսաա էրթէսի կիւնլէրի քէպիւր նիսսէ իլէ նէշը օլունաադ : Ղաղթանըն Ապօնաթը Սէնէվի 6 . Սաթը այլըղը 5 պուշուղ վէ իւշ այլըղը 2 մէճիտիլէ վէ պէհէր նիսսէսի 40 փարա տըր : Թաշրալար իչիւն բօսթա իւնրէթի զամմ օլունուր : Ապօնաթըն թարիսի պէհէր այլըն պիլիստէն եթիստ օն պէչիստէն իթիպար օլունաադ տըր : Ղաղթայա տէրն օլունաադ իչիւն կէօնտէրիլէճէք էվրադ վէ մէքեաթիպ Ղալաթատա էրմէնի Բիլիսէսի սօզաղընտա Ն . 19 իլէ մուրաղգամ Սէտայը Հաղթէթ մաթպատարնա իրաւ օլունուր : Իլանաթըն պէհէր այլաալ իւք տէֆա 100 փարա , իքիւնի տէֆա 60 փարա տըր : Ուղուն նէշըլիպի իչիւն այլընա բաղարլըղ օլունուր :

Ա.Ս.Ի.Թ.Ա.ՆԷ 12 ՀԱՅՏԵՄԵՐ

ԹԷՎԸԻՃԱԹ

Թարապըլուը Շամ միւթաաարըրթը օտաաթթըլու Հաղթը պէյ էֆէնտիլէ իրլթ . պէյի ըէֆիլէ Թըրիմիլուր :

Վիէննա սէֆարէթը սէնիլէսի պաշ սըրքիթապէթի շէհպէնտէրիլիլէն իլալէթէն էլիէվմ շէհպէնտէրի պուլուննա իղզէթըլու Թալգօն էֆէնտիլէ :

Սէֆարէթը մէզքիւրէ աթաշէլիլի ըրլթպէի սալիսէ իլէ թէրճիւմէ օտաաթ խիւլաֆաաընտան ֆիւթուլէթըլու Բիսվան էֆէնտիլէ :

Բօմա սէֆարէթը սէնիլէսի պաշ սըրքիթապէթի Ս.թիւնա սէֆարէթի սըրքեաթիլի սապըղ իղզէթըլու Թօթիաաիս պէյէ :

Բօմա սէֆարէթը սէնիլէսի իքիւնի սըրքիթապէթի ըրլթպէի սանիլէ սընֆը սանիսի իլէ մէքթուպիլի խարիճիլէ օտաաթ խիւլաֆաաընտան իղզէթըլու Նահիտ պէյէ :

Ս.թիւնա սէֆարէթը սէնիլէսի պիլիւնճի սըրքիթապէթի , Գարիս սէֆարէթը սէնիլէսի իքիւնի քեաթիպի սապըղ իղզէթըլու Թէրիտօն պէյէ թէվիճիս պուլըլուլուշ տուր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մէմուրիլէթիստէն աֆվ պուլուրուլուլու օլան Մապէյիւր Հիւմայուլն իքիւնճի քեաթիպի սաաաթթըլու Զիւս պէյ եիւնէ մէմուրիլէթիլէն այլընմիշ տըր :

— Տէր Սաաաթէթ Բուսիա վէ Թրանսա վէ Ինկիլիթէրա սէֆիլէթիլի , վէ Ալէմանա մասլահաթիւլաղը Պապը Ալիլէ կիտէրէք Սաաաղամհաղթէթ լէրիլիլէ լէպըլիլէ իլլէմիլլէր տըր :

— Զաթը Ս.թի Սաաաթէթըլու էվլէլիսի կիւն Պապը վալայը Սէրաաթէրիլէ պիլ աղիմէ տէվլէթըլու նէճապէթըլու Եուսուֆ Իղլէտաիլն էֆէնտիլէ հաղթէթլէրիլէն էյիպայը թէշէքքիւր իթմիշ տըր :

— Վարնա իլէ Զիլիպէ տըրաընտա ինչա օլունաադ թիմուր Եօլ խաթթընըն խարիթաաընը թանղիւմ իթմէք իւզրէ օլ ճանիպէ կիտէն միւհէնտիպէր մէմուրիլէթլէրէն խիթամ վէրէրէք պու քէրրէ Տէր Սաաաթէթէ կէլմիլլէր տըր , իչպու թիմուր Եօլ իքի գօլտան պաշլանըղ պիլ ճիհաթը Շուսու վէ տիկէրի տալի Եամ . պօլու թարիգիլիստէն պէտ վէ մուպաշըրէթ օլունաադ տըր :

— Տէր Սաաաթէթ Թրանսա սէֆիլի Մ . Վօկէ ճէնապլէրի Պրուսաաան ալտէթ իթմիլլէր տըր :

— Տէր Սաաաթէթ Ս.լէմանա սէֆիլի նապ ու թալիլն օլունան Մ . տը Բուտէլ ճէնապլէրի չըգան բաղար էրթէսի կիւնիւ Ս.թիւնէյէ մուվաաըլէթ իթմիլլէր տըր :

— Կաթիլ Մ . Ս . Պաշլաղէթաը , Օսման . լըլար իլէ Գարաաաղլըլար պէյիլիտէ Գլօշիլիսէ վուղու պուլան գալիլանըն զուհուրի սէպէպիլի Օսմանը աաքէրլէրի իւզէրիլէն համլ իտէյօր :

Սէրաաթէր վաշա հաղթէթլէրի Գօլօշիլն իլէ Լիւրօլ միլանընտա պիլ գալէ ինչա օլունաաընը աաքէրի գօմանտանընա էմր ու թէմպիլի իթմիշ խի , տէր զաղէթայը մէզպուր :

Գալէ ինչա օլունաադ մահալ խի խայը վաղըթտան պէրու միւնաղաալը օլմաղիլն , աաքէրի Դահանէ թարաֆընտան մահալը մէզպուր զապթ օլունաաընտա , Գարաաաղ պէյի պիլ պէօլիւք աաքէր Եօլլայըղ Օսմանը աաքէրլէրի իւզէրիլէն հիւճմ օլունաաղտա թէրաֆէյն չիտտէթլիճէ գալիլա իտէրլէր : Պաաթհու զօնսօլաըրըն միւլ

տալիլէսի իլէ գալիլա մէքս օլունաաղ , մէզքիւր մահալ քիմիլն օլաուղունու թէտաքիւր վէ թէճէսիւս իլլէմէք իւզրէ պիլ գօմիսիճու մալսուս թէշէքիլ գըլընաաղընը աաքէրի Դահանէ գօմանտանը պէյան իթմիշ տըր :

— Շօտրա վալիսի տէվլէթըլու վաշա հաղթէթլէրիլէն էմրի իլէ Գարաաաղ Պէյիլիլն Շօտրաաա օլան աճէնթէսիլիլն գալաըլըլաաընը իւզէրիլէն , Գնիալ թարաֆընտան տէվլէթլէրէ պիլէր գըլթա բըրթթէթթէնամէ իրաւ գըլընաղը Վիէննա . տան վարիտ օլան հալաաիսաթը թէշէքիւրաֆիլէտէն տըր :

— Իղմիլ վիլլիլէթի տալիլիլիտէ Նաւղիլի նամ շէհիլտէ հարիղ զուհուրի իլէ իւշ տէօթթ եիւղ տիւքքեան միւհիլէրէք օլմուշ տուր :

— Քէզա Իղմիլտէ թապ ու նէշը օլունաաղտա օլան Տէլէ նամ զաղէթանըն ըրիվայէթիլն նաղարէն Բուճ միլլէթիլիտէն պաղըլարը , զաթէն պէյիլլէրիլիտէ օլան խուսուլէթլէրիլիտէն նաշի , պու քէրրէ Զալլըճը պաշը գարաղօլունա հիւճիւմ իտէրէք , խայը միւնաղաա իթտիքտէն սօնրա զապթիլլէրիլիտէն պիլիլի էօլալըլմիւլլէր տըր , հէր նէ գաաաղ պու շէյէ միւլթէճաաիլ օլանլէրտէն պաղըլարը թուլուլմուշ իսէ տէ , տիկէրլէրի ալաղու վիլիլիթ օլունաաղմուշ տըր :

Թէքրար պիլ գաշ նէֆէր Բուլար պիլ քէօթէք միւնաղաաղ չըգարըղ պաաթհու Թրանսըղ Գօնսօլուս թէրճիւմանընը ոքա իլէ մէճրուհ իթմիլլէր տըր :

— Էվլէիլի կիւնիւ Գաաթ քէօյիլէն տէ իսկէլէ ճիվաընտա հարիք զուհուրի իլէ պէշ ալթը պապ տիւքքեան միւհիլէրէք օլմուշ տուր :

— 1856 սէնէսի Բարիստէ աղտ օլունան զօնֆէրանտա Գըրըմ մուհարէպէ

սի ահտնամէսինէ վաղը իմզա իտէն տէվ-
լէթլէրին էսամէսինի Գոթի Դժնա զաղէ-
թաւը տէրճ իթմիշ տիր: Ղաղէթայը մէզ-
քիւր տէր քի, պու քէրրէ խարիճիյէ նա-
ղըրը միւթէվէֆա ձէմիլ բաշանըն վուգու-
ու վէֆաթը պիղլէրի պաղը միւթալաայա
մէճպուր իթտի:

Միւթէվէֆայը միւշարիլէյ 1836 սէ-
նէսինտէ Բարիստէ ազա օլունան գօնֆէ-
րանստա պուլունան տիբլումթլարըն էն
կէնճի օլուպ, օլ վաղըթտան չիմտիյէ տէ-
կին Էրորա տիբլումթլարընտան հանկը-
լարը վէֆաթ իթմիշ օլտուգլարը աթի իւլ
զիբր պէյան գըլընըր:

Գօնֆէրանսը մէզքիւրէտէ ճէման օն
տէօրթ տիբլումթլար մէվճուտ իտի:

Տէվլէթը Ալիյէտէն Ալի բաշա վէ
ձէմիլ բաշա:

Ֆրանսատան, Գօնթ Վալէվսքի վէ
Պուրգընէ:

Աւսթրիատան, Գօնթ Պուլ Շաւէնյթայն
վէ Հիւպնէր:

Բուսիատան, Գօնթ Օրլօֆ վէ Պրիս-
նօֆ:

Ինկիլթէրատան, Լօրտ Գլաւանտըն
վէ Գալլի:

Բրուսիատան, Պ. տը Մանթայթըլ վէ
Հաթֆիլէտ:

Սառտէնիատան, Գօնթ Գալուր վէ
Մարքի Վիլլամորինէ:

Իշպու տիբլումթլարտան չիմտի հա-
յաթտա պուլունան եալընը Ինկիլթէր-
րանըն Լօրտ Գալլի իլէ Բուսիանըն Պ. տը
Պրիւնօֆ օլուպ մապաղիսի վէֆաթ իթ-
միշլէր ծիր:

— Մ. տը Պիդմարզըն միւթէրճիմի
էֆքեարը օլան զաղէթ տՄլէման նամ
զաղէթա կէչնտէ Գարա տաղտա վուգու-
պուլան գալլա հազգընտա չու միւթաա-
լայը իթմիշ տիր:

Գարա տաղտա վուգու պոնըն չու
վաղապը միւթէֆի պիր նօղտատան պաղ-
մաղտա օլուպ բրէնս Նիգօլանըն վաւ իթ-
տիյի թարգիյէլէրէ իղթիֆա օլունմայըպ
գօմշուլարըմը օլան տէվլէթլէրէ Գարա-
տաղ իմարէթիւնին նէ գատար մաղար վէ
թէհիլքէ օլապիլէճէյինի տախի իթիւրաֆ
էտէրիզ:

Իմարէթը մէզքիւրէ Եւրոքանըն թէ-
րազգիսինէ գարչը չիմտիյէ գատար վաղը
օլան հարաքէթիւնտէն Բուսիա իլէ Աւսթրի-
անըն սիւքիլթ իթմէնիլնէ տօղրուսու թէէ-
սիւֆ իտէյօրուզ:

Պին սէքիզ Եիւզ Եէթմիշ սէնէտինտէ
Տալմադիստէ Գաթարօտա զուհուրի իւ-
թիլալ էսնապընտա իթիլալ կիւրուհինէ
Գարատաղ պէյի մուսուլէնէթտէ պոնընտու,
քի պոնըն Աւսթրիա տախի պիլիւր իտի,
էլհալէթի հաղի Գարատաղ պէյի, Գաթա-
րօտա իճրայը հիւքիւմէթ իթմէքտէ տիր քի
Աւսթրիա տէվլէթի քէնաինէ պոնըն տախի
զարար ատտ իթմէքտէ տիր, իմտի Գարա-
տաղ պէյիին չու հարաքէթլէրնաղաղաթէն,
իլէրուտէ տուէլը Էրորա պէյինտէ պիր
մուհարէպէ վուգուինէ սէպէպ օլաճաղ տըր:
Նալընը Աւսթրիայա մաղար օլմա-

յըպ Շարգըն իիլալը առայիլինէ տախի
մուճիպ օլմաղտա տըր:

Հէր նէ գատար Շարգ մէսէլէսի Եօղ
տուր տէնիլիօր իսէ տէ, Գարատաղըն
չու հարաքէթլէր մահվ օլմաղաղա մէսէ-
լէի մէզպուրէ սահիհէն մահվ օլմուշ սա-
յըլամաղ:

(Լէւոն Թոյլը)

— Մալապէ Էֆէր նամ զաղէթանըն Պը-
րուսատան 7 հոկտ. 1872 թարիլիլի ալտըր
պիր գըթա մէքթուպտա, պիր Հայ գատընը
քէնտի թէր նէֆէր տիլպէր գըղ Էֆլաւա-
րը իլէ պիր տէ քիւչիւք օղլու պէրապէ-
րինտէ վէ սայիր Եօղուլար տախի պու-
լունտուղու հալտէ Եէնի շէհիւրէ կիտէր
իքէն Եօլտա Էշղըյալէր պուլնարը թու-
թուպ պէօյիւք պիր ճինպէթ իթտիքլէրի
իշար գըլընմը տըր:

Մէքթուպու մէզպուրուսն պիր ճիւմ-
լէսինտէ չու վէճիլ Էաղըր տըր: « Պու-
րատա վիլայէթ մէքթէրինտէ աղա պուլու-
նան Իպրահիմ էֆէնտի, Էշպու բէնչէմ-
պիհ կիւնիւ պիր Էրմէնի գաթօլիք գա-
րընըն Միւսիլման իտէրէք քէնտույէ
զէվճէլիլէ ալմը տըր »:

« Մէքթումէ գատընըն Էօլէն գօճաղը
Ֆրանսըր թէպատընտան օլուպ, Էքի գըղ
էվլաւարընը հիւքիւմէթ գօնաղընտա,
գըղ Էվլաւա տնայա տիւշէր տէյի Էաշմաղ-
լամայա չօղ չալընը իսէ տէ, Ֆրանսըր
գօնաղընտա սանիսի, փէտէրէրինին Ֆրան-
սըր թէպատընտան օլտուղունու պէյան ի-
տէրէք գուրթարմայա մուվաֆիպաղ օլմու-
տուր, վէ չիմտի չօճուգլար Գաթօլիքլէ-
րին Աւալնորդարանընտա գալըլմաղտա
տըրլար »:

(Հիւքիւմէթ գօնաղը, գըղ Էվլաւա-
րըն տնայա տիւշէնիլին հէր հաճաղէթ-
վա քիթապընտան վէ Նիղամտան ալմը ի-
սէ, օ Նիղամըն Եանի պաշընտա, չու տա Եա-
ղըմը տըր: « հիւքիւմէնին զիճտանընա,
մէզհէպիլնէ միւստիլէ օլունմասըն » պի-
րինէ րայէթ իտիւպ տիկէրինէ իթմէմէք,
օ Նիղամ վէ ֆէթվալը քէթը մաէշա իլէ
իճրա իթմէք տէմէք օլուպ: Գաթիւնաղար
Խիւտալէնտիկեար վիլայէթի կիպի պիր
վիլայէթ մէքթէրինտէ աղաղըր իտէն վէ
հիւ պիր քիւմէյի քէնտի մէզհէպիլնէ տա-
խիլ իթմէյէ չալընմանըն, չու ասըր միւ-
տալէթհաղըն ճէնապը Փատիլահիտէ չօղ-
տան մահվ վէ զայիլ օլտուղունու պիլմէսի
իգթիլա իտէն Իպրահիմ էֆէնտիլին չու
հարաքէթլէր նապէճապը տահա նիլէ միւ-
թէպատընտա իպրէթիւմա օլաճաղըն-
տան պու խուսուստա տէվլէթլիւ Համտի
փաշա հաղրէթլէրինին նաղարը տըրգա-
թընը տալէթ իտէրիզ:)

ՀԱՊԱՏԱՅԸ ԷՃՆԷՊԵԹԻ

Բրուսիա Էրքեանը հարպ զայիմա-
գամլարընտան պիրի պու քէրրէ Բարիզէ
կէլիպ, քէնտին Զվիլէրի զապիթանըն-
տան կէօլթէրէք, Ֆրանսանըն ըսլաշաթ
վէ թէտարիքաթը աքթէրիլէսի իւղէրինէ
քէսպը մալիւմաթ իթմիշ, հաթթա թօր
թէճըրիւպէլէրինտէ վէ սայըր Ֆրանսանըն
հարպա տայիր հէր թէտարիքաթընա մա-

լիւմաթ իտինմիշ վէ կէօղիւ իլէ քեաֆ-
ֆէսինի կէօրիւպ, Բարիստէն միւֆարապաթ
իթտիքտէ, պու Զվիլէրալը զապիթանընըն
Բրուսիա գայիմաղալարընտան օլտուղու
Ֆրանսըր հարպ զապիթանլէրինին մալիւմ-
լէրի օլտուղտա սօն տէրէճէ հիտտէթ
տուլմուշլար վէ չիմտի Բրուսիա ալէյհինտէ
չիտտէթլի իսան գուլլանըլմաղտա օլտու-
ղու օլ թարաֆ զաղէթալէրինտէ կէօրիւ-
միւշ տիր:

— Մուհարէպէի աիիլէտէ Բրուսիա
զապիթան կէչէն Ալլաա վէ Լօրէն Էյա-
լէթլէրինտէն հիճրէթ իտէն Ֆրանսըրա-
րա պու քէրրէ Ֆրանսատա թանղիմ օլան
տէֆիթէրտէ Եէաի միլիօն լիւրաթէրաքիւմ
իթմիշ տիր:

— Սպանիատա, Գարիլաթլէր Անտալու-
ղիա շէհրինտէն կէչէնտէ օլան թիմուր
Եօլ խաթթը իւղէրինէ պիր քիւթիւք վաղ
իթմիշլէր քի պուլնուլա ֆիքիլլէրի լօղօ-
մօթիֆ ալթ իւսթ օլտուղտա Եօլմուլարըն
մալլէրինի զապիթ իթմէք օլուպ, վաղաա
լօղօմօթիֆ խաթթը մէզպուրտէն էսնայը
միւրուքինտէ թարիքտէն աղաղըր չըգմըշ վէ
վալօնլարտա պուլունան Եօլմուլար քէն-
տուլէրինի հէմէն աղաղըր աթմըշլար տըր
հէր նէ գատար թէլէֆաթ վուգու պուլ-
մամը իսէ տէ 25-30 քիլինին Էլի, այա-
ղը գըրըմըշ տըր:

Պունուս իւղէրինէ Սպանիա չըմէն-
տըքէր մաքիլիթլէրի ճիւմէսի պիլ իթ-
թէֆաղ մաալլէրէնէ Էրգտէթմուղ զամմ
իտիլէտիքէն իլլէմէյէճէքլէրին պա միւ-
զաքէրէ հիւքիւմէթ թաղտիմ իլէ իլլէ-
րինի աախի թաաթիլ իթմիշլէր տիր:

— Իւլիւնճիւ իմքէրաթօր Նաբօլէօ-
նուս մալստումի Բրէնա Էմքէրիալ պու սէ-
նէ Ինկիլթէրա մէքթէպիլնտէ վաղը օլա-
ճաղ իթմիշանտէ Պահրիլէ միւհէնտիսի օ-
լուպ վէ պունա մալստուս իւնիֆօրմայըլապիս
օլաճաղ իմիշ:

— Վիէննատա քիւշատը մուգարէր
օլան սէրկիտէ րէիս իւլ ճիւմհուր Մ.
թիւք ճէնապլէրի հաղըր պալունաճաղըն-
տան Վիէննատա չիմտիտէն մալստուս պիր
մահալ թախիս գըլընտըր Ֆրանսըր զա-
ղէթալէրինտէ կէօրիւմիւշ տիր:

— Բէլ-Թէրէր նամ զաղէթայա Պէլ-
ճիգանըն վիւքէլայը սապըգապընտան Մ.
տը Ժան պիր պէնա տէրճ իթտիլէ-
րէք տէմիշ տիր քի Իթալիա տէվլէթի օր-
թա տէհրտէ Ալէմանեա իմքէրաթօրու-
ղու իլին նէ տէրէճէ թէհիլքէլի իտի իսէ
իլէրուտէ Եինէ թէհիլքէլի օլաճաղ տըր:

Մ. տը Ժան Ալէմանեա իլէ Պէլճի-
գա միլանընտա օլան միւնսիպէթտէն պահա
իտէրէք, տէմիշ տիր: « Պիդէ մուլաթա-
րալը օլան շէյ պու կիւնքիւ կիւն տէֆ
օլտու »:

Ալէմանեա իլէ Ֆրանսանըն իթթիֆաղ-
իթմէսի հայըլաղթըրա միւմքիլիլիլ շէյ
տիր, պինաէն ալլէյ պիլի պու պապտէ տահա
ղիտտէ թէէմին իտէճէք պիր սէպէպ վար
տըր, քի պուլտա Ալէմանեա իլին Պէլճիգանըն
պաղապընա պաշընա իհթիւն կէօրիւմէսի
տիր:

ՊԻՐ ՍԱՀԻՀ ԳԱԹՕԼԻՅԵՆ

ՄԻԻԹԱԼԱՍՈՐ

(293 թիվ հասարակական գրքեր)

Պոնդարտան գաթի նաղար քրիստէ հէր նէ գատար տա սիւնկիւ իւզէրինէ պինա օլմամը ըստ տա, հիւքիւմէթէ թէ շէքքիւր իթմէլիյիզ քի սալթ ճէօմաթը գաղէպլէմէք իչիւն տէյիլ, իլլա գապա հանթըր տախի իթմէմէք իչիւն սիւնկիւլէ քինի չըգարմաղա իւշէմէզ: Տէտիքըրիւմէ գանմայան քիչիյէ շունու տախի տէրիւմ, կէլ պիւր տէ Էրօբայա տօղրու վէ Հոմմայա տախի պիւր Էօլմուլուգ էթ, Այասօֆիյալ կէօրտիւքտէն սօնրա պիւր տէ Ս. Պետրոսու կէօր, գըլըճլարըն վէ թիւֆէնքէրին իչիւնտէ կէղինէն փիսգօփլարա կէօղիւն ալըշըր: Էյէր Պետրոսուն զըլըճընտան վէ Բաբանըն սիւնկիւլէրինտէն տախի գալթակղել օլմուշում տէրսէն, պէնի տիյնէ հէյ զալալը, ինճէլէ ինճէլէ գօրմուշ պիւր թէլը ֆէրիսէյիլ քէմանըմա թաղամամ տէյիլ, պէնիւմ սանա օգույա ճաղըմ'նաղմէ շու օլապիւր քի, մէղքիւր զըլըճտան վէ սիւնկիւլտէն գալթակղել օլաճաղընա, փէտէրինի ութթասընը վէ աւիրինի էլէ վէրիւյ մատնեյ իտէն զամմաղ քիչիտէն գալթակղել օլ: չիքայէթ իթմէք հալթսինտէ իտէն, քիւիսէյէ վէ տէփլէթէ իթաթ իթմէյէնտէն չիքայէթ էթ: Փագաթ սիւնկիւ կէօրտիւլիւն մա հալտէ թէվէքէլի հագդ Էօղ տուր տէմէ չիւնքիւ Տէվլէթը Ալիյէ հագգաղ տալա յա սիւնկիւ մուալէնէթի կէօնտէրէմէզ:

Տէվլէթը Ալիյէ ըուհանի հիւքիւմէթ թիւրալտէն հիչ պիւր վաղթ խօշնուտուղ օլմայըլ, տայիմ սատագաթ վէ ուզուտիւյէթը մէֆրուգէմիլի կէօրմիւշ օլտուղունտան, իթիմատը պիւմինէթի հասէպինճէ սիւնկիւլէրինի պիւլէ պիւղէ միւնթաղըր պույուրտու: Վագաա մուխալիֆ թարաֆը տախի իթաթ կէօթէրմէքտէն ֆէրաթ կէլմէք իսթմէմէզ, վէ իթիւլինի պիւր ըուխաթա եախօտ միւսաատէյէ պիւնայէն իտէր տէյէլմ, ֆագաթ շու կէօնտէրիյի եէնի ութլտէ մէպուսէլէրէ աղլմ' էրմէզ, պիւլմէմ քի Շարգ մը Էօգսա Ղարալ ուսուլի մի տիւր: Հուրիյէթ հիւքիւլէրինէ (իւպը բանսէօղ տէյիլմ' մի) փէտէրլէրինի ալէյհինտէն չիքայէթ եախօտ իֆթիւրայա եախօտ մուրաֆայա գալըշմայա ըուխաթ վէքիլիւյ գաթիւյա պաճայա կէօնտէրիւլիյի հալտէ, միլլէթ վէ մէզհէպտայլարըմ' նէ տիւքիւնտիւլէր, պուլնտա միլլէթիւլիյին իսթիֆատէ վէ թէրաղգի նըշանէսինի մի կէօրտիւլէր, Էօգսա իթաթ վէ նամու Էօրնէյի մի, պէնիւմ տէ գօրգտուղում շու տուր քի, պուլնտան սօնրա հիչ պիւր տիւշէլի գօճաօրնա թէհամմիւլ իտէմէյիլ, աղընը գաբայըլ օթուրամայաճագ, մաճքէմէլէրէ սէյիլթմէքտէն չէքիւմէյէճէք, գօճասընըն արգասընտան հէր պիւր մահալէ միւտախէլէ իթմէյէ հագգը օլաճագ: Պատէհու ըուհանի հիւքիւմէթի իւրըքալամայա, գօվալամայա վէ չընամայա ճէսարէթ ալան

չօճուղար զըղար, անայա պապայա վէ տէվլէթէ նէ տիւրլիւ իթաթ ֆագիլէթի կէօթէրէպիլէճէքլէրինէ աղլմ' էրմէմիւշ տիւր:

Աղըլ էրմէզ շէյիւր բէք չօգ տուր, շէրիէ կէլմէզ շէյիւրին հատուր հիւսալը Էօղ, էսկի տէֆթէրլէր արանմագտա, էսկի եարալար ալըմագտա, էսկի զիւլմէլը գապարմագտա, էսկի ուսուլար էսկի առէթլէր թաղէլէնմէքտէ, էսկի գաննան, նօմա վէ նիգամ հուղուրտա, էսկի մէզհէպ էսկի տին արանմագտա, օ գատար եէնիլիք սէվէն ճէօմաթ պու գատար էսկիլիք սէվմէյէ չըգալըն: Թէհաճիւլ իտէճէք շէյ տէյիլ մի, ֆագաթ էսկի շէյիւր եէնի պիւլիմտէ եինէ եէնի պայըմաղ մի: Էյէր զամիրին վէ Սլլահն տախի աթիք սուրէթի արանմայա չըգըլըրնա, միւսթագիլ Շարգ վէրանէլէրինտէ արանաճագ օլտուղու ալիքեար տըր: Քիւիսէնի էսկիսի արանըլըրը վաղթ, աթիք քիւիսէ ինճիլի կէօրիւրիւ: Ինճիլին էսկիսի Թէվրատ տըր, Թէվրաթըն էսկիսի Իօրայէլ տիւր, Իսրայէլին էսկիսի Աւանդութիւն, Աւանդութիւնուն էսկիսի Յայանութիւն, վէ Յայանութիւնուն էսկիսի Սլլահ տըր: Էյէլէ իտէ Սլլահ էն եաղընը Յայանութիւն վէ Աւանդութիւն օլուպ, վէ ինսանա տախի էն եաղըն շէյ զամիրի օլուպ, Սլլահ ինսանա եաղըլալըրճա Աւանդութիւն վէ Յայանութիւն օ գատար զամիրէ եաղըն օլուր: Քէզալիք հաղըթը Իսայա եաղըլալըրճա մէղքիւր նիւմայիլ էնիւմիւղէ չըգար: Քրիստիան զամիրի տօղալըտան էօթէյէ ալթը պին սէնէ եաթըյօր, օնտան պէրիյէ պին սէքիլ էիւղ եէթմիւշ Էքի սէնէ եէօրիւմէքտէ տիւր, վէ պու սէնէլէրին նասըլ քի էսկի ուճու էպէտիլիքտէ տիւր, էյէլէ տէ եէնի ուճու էպէտիլիյէ կիթմէքտէ տիւր, էպէտէն վար օլան Սլլահ էպէտիլէպէտ օլաճագ տըր, վէ պու մէվճուտիլէթ սէլինին իչիւնտէ էպէտիլիյէ տօղրու կիտէն տալալարըն իւղէրինտէ պուլունան պիւր Քրիստիան ըուհան վէ Յայանութիւնտան ուղաղ թուլթամատըր հալտէ, (մատէմ քի Սլլահտան ուղաղ գալմագ իսթմէմէզ), « եէնիյի թանըմամ, էսկիտէն վաղկէյմէմ, տէտիլի հէնկեամտէ տախի, էկէր էնիւնտէքի էպէտիլիյի սէվէրսէ, իսթիւլիւն վէ գաթօլիք քիւիսէպինին հիչ պիւր Աւանդութիւնունտան վէ Յայանութիւնունտան այըլըմաղ: Աւետարան տէտիլիմիլ տախի Աւանդութիւն վէ Յայանութիւն տէյիլ մի, վէ Յայանութիւն տէտիլիմիլ տէ Վահի եախօտ Իլհամը իլահի տիւր, վէ Աւանդութիւն իլհամը իլահիին ինսանի վէ ինսանի միւրուրիլէթի վէ իսթիֆէթի տիւր: Իմտի էսկիտէ սալթ էօլմիւշ եաղըլըլա հայաթ պուլնարընա եանաշամագտան, եէնիտէ տախի սալթ եաղըլըլա սէլամէթ ու սաատէթ (փրկութիւն և երանութիւն) տէրեալընա էրէմէյէճէյին չիւրհէտէն պէրի օլուպ, աւանդութիւն վէ յայանութիւն մէղքիւր իսալլաս (փրկարար) վէ սաատէթեար (ե

րանացուցիլ) քիւիսէտէ էքսիք օլմայաճաղը, եանի ուղալաու կաթօլիլէ քիւիսէսինտէ իլհամը իլահիին սաղ պիւր իսանը օլմասը թապիլի վէ միւղթաղի վէ ճայիլ տիւր:

Իշթէ սէնի Շարգ վէրանէլէրինտէն Ղարալ սարալարընա տուխուլ իթտիւրտիւմ, էսկիլէլի արաշարըրըրնտա սէնի Սրապիսթան շէօլլէրինէ աթմագ իսթմէյիլ, էպէտիլէպէտ էսկիմէյէճէք լէթաֆէթիւն նահը ֆէրտէվըր ումուլիյէ շայան կէօրտիւմ, չիւնքիւ Վաթօլիք զամիրի էպէտիլիյէ տօղրու Էօլմուլուղունտա տիւրիլ եախօտ էօլմիւշ եաղըլարտան, սաղիլթաշարտան սուս թախթալարտան պիւր շէյ աղնայամաղ, վէ սէն տախի պիւլիւրին քի քիւիսէնին իսանը պիւր միւլթիւթը սըրրի միսալի պիւլէնճէ օլմատըրճա ըրմուղու աթիք մուգատտէս հրուֆաթտան (հիւքիւլիլէրտէն) հիչ պիւրինի սէօրիւպ չըգարմաղըն, Թէվրաթ վէ Ինճիլ սէնին իչիւն միւսամմա (էնիլմ) մագամընտա աննաշըմաղ օլուպ, իչիւն կիւրտիլինտէ, լաբիւրինթօսա կիւրմիւշ կիպի չըգամաղ օլուրտուն: Չիւնքիւ կաթօղիկէ քիւիսէնին էօլրէտիճի վաղ վէրիճի եախօտ վարդապետական տէնիլէն հիւքմիւ միւլթէմատի օլուպ, Գաթօլիք օլան հէր վաղթ մէրդուլէնին սէսինէ վէ սէօղիւնէ միւլթաճտըր, սէսիլ վէ սէօղիւլ քիւիսէ քրիստոսեան քիւիսէ տէյիլ: Իմտի ինսանըն սէսիւլէ սէօղիւ վաղթընա վէ չաղընա կէօրէ ալըրը, տուլիւսունա վէ ֆիքրինէ կէօլէ իսթիտրաճ իտիւպ մուվաֆագիլէթ քէսպ իտէր իտէ, քէզալիք Քէլամուլլահն իւղէրինէ պինա վէ ինչա օլան Քիւիսէնին քէլամը Քէլամուլլահտան տօղան էվլատըրն չաղընա, տուլիւսունա, վէ ֆիքրինէ նաղարէն թէշքիլ վէ թէէքիտ օլուր, պիւյնիհի քիւիսէնին իտարէսի վէ նիգամաթը էվլատըրինին թէսպիւր, իտրաղ, մէտէնիլէթ վէ ինսանիլէթինէ նաղարէն թէրսիմ վէ թէնսիպ գըլընաճաղընտան, Շարգ մէսէլէսի տէտիլէրինտէն հիչ պիւր սէս, հիչ պիւր սէօղ, հիչ պիւր քէլամ իչիտէմէտիլիմ' հալտէ, հիչ պիւր սաղ գանուն, հիչ պիւր ճէտիտ նիւզամ' հիչ պիւր պէճիտ թանգիմաթ կէօրէմէտիլիմ' էսնատէ, նասըլ անտէն էօմրու հայաթ, վէ գուլվիլթ վէ թարագգի վէ հուղուղ մէմուլ փաթպիլիլիմ: Շունու տա պիւլմէլիլիլէք Շարգ քիւիսէսի տէմէիլէ չիմտիքի հալիւնտէ Շարգտա պուլուան քիւիսէլէր աննաշըլըր, չիւնքիւ քիւիսէ պիւր վէ ումուլի օլտուղու հալտէ, զուհրիյէ հիսալընա եախօտ կիւնէչին տօղտուղու վէ պաթտըլը մահալլէրին տէրէճէլէրինէ մագհար օլամայըլ իքիյէ պէօլիւնէմէզ, վէ էյէր Շարգտա պուլունան Բում, Էրմէնի, Մարօնի, Քիւլտանի, Սուրիանի, Խըպտի քիւիսէլէրի Անտիօքիա, եախօտ Աղէքսանդրիա եախօտ Երուսաղէմ' քաթիքիլիլինէ թապի օլուպ, մէղքիւր քաթիքիլիլին (առաքեալան) ըէսուլի իսալիլիլի ֆէսի օլմուշ օլմասայըր, Ղարալ քիւիսէսինին ըիտէթի թախթընտա պիւր Շարգ քիւիսէսի տախի պուլունապիլիլի իտի:

(Տէվէ)

Այրը մեղհեալ այրը հիշեթ :

Գաթօլիք մեղհեալ վէ քիլիսէլերին . տէն թարա վէ թէէսլիա իլէ աֆօրօզ ալ . թընտա պուլունան հերձուածող կիւրուհի . նին , Սատրը էսպագ զէմանընտտ Գաթօ . լիքլէրէ վազը օլան թէսալիլթլէրի տէ . րէճէյի նիհայէյէ վասըլ օլմուշ իտի : Գալ . տը քի մաթպուու մուֆախամէրի պուլու . նան Տէվլէթը Օմմանիյէնին հէր էմր ու իրատէսինէ միւթէվաաթտէ պուլունմայը ֆէրայիզի զիմմէթ պիւթիքլէրի միսիլու , մէղհեալճէ Բօմանըն էանի Բաբա հազրէթ . լէրինին տալի հէր էմր ու իրատէսինէ իթաաթ վէ ինդընտտ իթմէյի ֆարդը ա . յին ու մէղհեալ պիլէն եիւզ պին Գաթօ . լիքլէրին միլլէթ մէօհիւրիւ թանըլմայը պա էմրը Ս. ի իւզրէ Եարգըլլարա միւրա . ճաաթ օլունաճաղը օլ զէման Հերձուա . ծողար թարաֆընտան շուու պուլտուդտա « Այրը մեղհեալ , այրը հիշեթ » սէրլէվ . հէսիլէ 234 նումէրօլու նուսիսէմիլտէ պիւր պէնտ տէրճ իլլէմիշ իտիք :

Իշթէ պու քէրրէ տալի սէրլէվհէի մէղքիւրիւն թէքրար տէրճի իլէ թէէքիտ գըլընարագ պուլնա տայիր միւթալաամըզ . տան էվլէլ մէսէլէի միլլէմիզին ահվալինի մուլթասարճա պէյանընա միւսարաաթ ի . տէրիզ :

Եարգըլլար թարաֆընտան օլ զէման շուու պուլան պու հալաաթիտէն սօնրա : Գաթօլիք մեղհեալի , Գաթօլիք օլմայան պիւր ֆըրգայա թէսլիմ օլունմայա ֆի էլ վազը ճէպը ու ինպագ գըլընարագ պիւր էյամ ումուրու աաիլէի միլլէմիզ եիւզ իւսթիւնէ վէ սայէյը մէրհամէթվայէյը հազրէթը Եահընշահիտէ ֆուգարանըն ի . չի հիշ պիւր վազըթ թէէլիւր գըլընմասընը աաալէթը Փատիշահի աալա վէ զաթան րազի օլմագ իքէն , նիլէ զէման ֆուգարա . նըն իշինի կէօրմէյիպ մէճպուրէն Հերե . տիկուս բաթրիլէ պէյաթ իթտիրմէք իշին հալը բէրուշանիլէթէ իլլա իտիլտի :

Տուէլը սայրըր մէմալիքլէրինտէն զի . աաթէ մէմալիքը մահրուսէյի Եահանէտէ սէրպէսթի մէղհեալէ միւսաաաթ օլունմաք . տա օլուպ , վէ պուլնու պիլ ֆիլի ճիւմէ . միզ տալի իքրարէ մէճպուրուզ , աճագ 100 պին Գաթօլիյին վիճտանընը վէ մա . լինի մէղհեալտէն լանէթլէնմիշ պիւր բաբա . զա թէսլիմ իթմէք հանկը գալմանին վէ նիզամըն ահքեամընա թաթպիգ օլունտու . զուու օլ զէմանքի իտարէյէ սօրապիլմէք . տէն աճիզ օլունտուզու հալտէ եալընըզ պուլունտուզումուզ հալը էսէֆ իշթիմալը . մըլտան խէլաաըմըլ իլէ ֆըրգայը մալիւմէ . նին եէտը թէսալիլթլինտէն գուրթուլմա . մըլ վէ հիշ տէյիլ իսէ շու 100 պինէ գա . րիպ Գաթօլիքլէրէ պիւր իրայէյի թարիգ պուլրուլուպ այրըճա հիլէթ թանըլմամըլ նիլէ քէրրէ աղղուհալլէր իլէ իսթիւրհամ օլունտու :

Գալտը քի Գաթօլիքլէր , մէղհեալ վէ վիճտանլէրինէ դարչը օլան շու մուամէլէ . լէրի թէհամիւլէն չէքմէքտէ օլտուղլարը սըրաաա Մահմուտ բաշանըն վուղուու ին .

Ֆիտալի իլէ Միտհաա բաշանըն մագամը սէտարէթէ խիլաֆէթի վազը օլտու :

Մէմալիքի մահրուսէյի Եահանէտէ մէ . րիւիւճրա օլան սէրպէսթի մէղհեալ վէ վիճտանա դարչը օլան թէքլիք վէ ինպա . րաթը , Գաթօլիքլէր աալա վէ դաթան դա . պուլ իտմէյիպ , վէ Գիւրէլիան Եիզմա . թիք էֆէնտի իլէ տալի իսթիլաթտա պու . րունմայըպ , թէսվիլէի մէսալիլէրինէ տայիր պիւր միհրի մախուսուսն իթա պույ . րուլմաթը վէ քէնտիլէրինին այրըճա թա . նըլմաթը զըմանտա պիւր էյամ կէշուքտէ , իտարէի սապըգայէ տալի , աղղուհալլէր վէ իսթիլաալէր սուսուլուպ քէշա իսթիւր . համ օլունտու :

Վազաա իտարէի էսպագ զէմանընտտ Գաթօլիքլէրին Հերձուածողլարտան կէօր . աիւլիւ զուլմ ու թէսաաթի իտարէի սպաղը . զէմանընտա կէօրիւլէմէյիպ , հաթթա Հերձ . ուածողլար քիլիսէլպաամագ տտէթ վէ թէճրիւպէլէրինէ տալի աղթըգ դըյամ իտմէլ օլտուլար , պուլնտան դաթինաղար մէսալիհի միլլէմիզին ճէրեանը իշին պիւր միհրի մախուսա իրաէսի իլէ Եարգըլլարըն թասալիլթիւնտէն խէլաա իտիլտի :

(Պօրըն սօնրա)

ԹԵԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Բարիզ 21 թըլընի էվլէլ :

Ինթիխապ օլունան Եուրայը Տէվլէթ աղալարընըն էքսէրի ճիւմհուրիլէթ թա . րաֆտարը տըր :

Հիւքիւմէթը միւսթագիլէ թարաֆը օլան Գօնթ տը Եամպօրուն պէյաննամէ . սինի Իւնիշ զաղէթաթ տէրճ իլլէտի :

Ասայիշ հիւքմ իթմէքտէ տըր :

Վիէննա քէշա :

Դազտ ագճէ օլմաաղընտան Պօրաա . տա էլլէր տուրիլուն տուր :

Մօսքովա քէշա

Մօսքովա նամ զաղէթանըն միւսթիւր . նին շուուրունա խալէլ կէլտի :

Բարիզ քէշա

Միւնէճիմ պաշը եէթմիշ սէքիզ եա . շընտա օլտուղու հալտէ տիւն աիշամ վէ . ֆաթ իթտի :

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իւրէն նամ զաղէթա սալը կիւնքիւ նիւսիսէսինտէ « Բէժի հագղընտա միւթա . լաաթ » իւնվանըլըն եաղմըլ օլտուղու պէնտտէն տօլայը տէվլէթլու ուպուհէթ . լու Միտհաթ բաշա հաղրէթլէրի թարա . ֆընտան զաղէթայը մէղքիւր հագղընտա տալպա գըյամ օլունմուշ օլմաղ իլէ քէյ . ֆիլէթ պա թաղըրի մագամը ճէլլը Սէ . տարէթիւզմայէ պէյան պուլրուլտուղու ի . չիտիլմիշ տըր :

— Բէժի իտարիսինին Հիւսնիւ բա . շայա իհալէ գըլընտըլը Լ . Թէլէտէ կէօ . րիւլիւշ տըր :

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

1872 ՀՈՒՏԵՄԲԵՐ 11

Լիւրայի Օմմ . 100 շըլ հիսալիլէ :	
Ինկիլիզ լիւրալը	109 50
Ֆրանսըզ «	87 14
Բօլ	89 13
Քրիմից	51 21
Մէճիտիլէ	1 11
Պէշիք	104 20
Մէթալիք	104 30

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՅԱՍԸ

Հոկտ . 10 ազլամ դափանտը	58—7
« 11 սապահ աչըլտը	58—11
« « ազլամ դափանտը	58—17
« 12 սապահ աչըլտը	58—18

1863 իսթիգրաղը	564 20
1863 «	357
1869 «	511
Սօիէթէ ժէնէրալ	11 27
Գրէտի « գուր . քէսիք	15 36
Աւստրօ-թիւրք	10 50
Երմէնտըֆէր	180 25
Թրամիլէյ	14 22

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Գատը գարիլէսինտէ քեային Բճմ մէքթէպինին Ֆրանսըզ լիսանը հօճաթը պուլունան Մ . Ժան Լաթիք նամ դաթ , կէ . րէք Գատը գարիլէսինտէ վէ կէրէք մա . հաղը ապիլթէժէ այրըճա տէրս ալմաղա թա . լիպ օլանլէրին գարիլէյի մէղքիւրտէ Մօ . տա սօգաղընտա 197 նումէրօլու քէնտի խաֆէսինտէ եօվմիլէ հաղըր պուլունտու . զու հալտէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի վէ եա . խօտ չէհիւր բօսթաթը վասէթաթը իլէ տա . վէթ օլունապիլէճէյի ճիւմէլէյէ մալիւմ օլմագ իւզրէ խասսէթէն պէյան իաէր :

Պէյ օլունտա պիւր թարաֆտան Գըր . լանկըճ սօգաղը Նօ 10 իլէ պիւր պապ 100 զիրա աթա վէ պիւր գուլուսու օլտուղու հալտէ սաթլըք օլտուղունտան թալիպիլիսի զուհուրինտէ մաթպաամըլա միւրաճաաթ իլլէմէլէրի :

Ֆէրի-Բէջիւնտէ Տէյիւմէն ճաաթէ . սինտէ 1,600 զիրաաան միւրէքքէպ օլան աթանըն 200 զիրա միգտարի տիւքքեան վէ գուլուսու իլէ քէօյ էվի օլուպ մապա . գիսի հալի օլտուղու վէ մէֆգիճէ հալա . տար վէ նազարկեհալը գարիլէյի մէղպուր իւզէրինէ օլարագ սաթլըք օլտուղունտան իլթիւրաթընա թալիպ օլանլէր Սէտայը Հա . գըգէթ մաթպաաթընա միւրաճաաթ իլլէ . մէլէրի :

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԵՍՈՒԼԸ ՂԱԶԷԹԱ
ՄԻԲԱՅԷԼ ԷԲՈՒՐՃԵՄԷՆ
ՂԱԼԱԹԱ
Նօ 10 ԷԲՄԷՆԻ ԲԻԼԻՍՍԱՍԸ ՍՕԳԱԶԸ
ԽԱՆԸ ԲԷՊԻՐ